

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120209676
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5120209676.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašikovej, v právnej veci navrhovateľky: E. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., štátna občianka SR, právne zast.: JUDr. Štefánia Harciníková, advokátka, so sídlom J. X, XXX XX W., proti odporcovi: E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H., štátny občan SR, o určenie príspevku na výživu nevydatej matke, na odvolanie strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 49Pc/21/2020-214 zo dňa 09.07.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **z r u š u j e**, vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd odporcovi uložil zaplatiť navrhovateľke príspevok na výživu nevydatej matke za obdobie od 01.07.2020 do 31. 01. 2021 v sume 120, - eur mesačne, nedoplatok na výživnom nevydatej matke v sume 840, - eur, ktorý za uvedené obdobie vznikol, uložil zaplatiť odporcovi v prospech navrhovateľky na osobitný účet do 21.09.2021. Návrh vo zvyšnej časti zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľka s odporcom žili v jednej domácnosti od roku 2015, XX.XX.XXXX sa im narodil maloletý syn C. U.. Po narodení dieťaťa v dôsledku hádok a nezhôd, ktoré vyústili do rozvratu partnerského vzťahu 01.07.2020 odporca odišiel zo spoločnej domácnosti. Navrhovateľka ostala s dieťaťom bývať na adrese doterajšieho bydliska a začala sa výlučne sama starať o maloletého C.. Okrem tohto syna ďalšie deti navrhovateľka nemá. Vo veci starostlivosti o maloletého prebieha na návrh matky konanie na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 9P/139/2020. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka bola zamestnaná vo firme Lassak, s.r.o., v 4/2019 jej bola vyplatená mzda vo výške 732,77 eur, za 04/2019 mzda vo výške 771,10 eur, za 05/2019 mzda vo výške 772,41 eur a za 06/2019 mzda vo výške 413,78 eur, od 06/2019 do 02.2020 jej bola vyplácaná materská vo výške 446,90 eur a za obdobie od 02/2020 do 07/2020 rodičovský príspevok v sume 370,- eur mesačne. Na základe potvrdenia o príjme 2019, vystaveného spoločnosťou LIVEONLINE, s.r.o. odporca dosiahol za obdobie od 01/2019 do 12/2019 čistý príjem vo výške 701,52 eur a za obdobie od 01/2020 do 08/2020 príjem 462,48 eur. Výzvou na vypratanie nehnuteľnosti rodičia odporcu vyzvali navrhovateľku, aby vypratala nehnuteľnosť, v ktorej s maloletým synom bývala. Na základe dohody o užívaní nehnuteľnosti, zo dňa 28.02.2020 sa rodičia navrhovateľky a navrhovateľka dohodli na tom, že bude užívať v ich dome jednu obytnú miestnosť, všetky ostatné spoločné priestory. Za užívanie tejto časti nehnuteľnosti im bude prispievať 150,- eur mesačne. Dňa 30.04.2021 uzatvorila obchodná spoločnosť exT, s.r.o. a odporca pracovnú zmluvu s dňom nástupu do zamestnania 01.05.2021 za dohodnutú mzdu 623,- eur brutto/mesiac. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že od 01.07.2020 spoločne nežijú v spoločnej domácnosti. Súd vzal do úvahy príjem, ktorý navrhovateľka dosahovala pred obdobím súvisiacim s tehotenstvom a pôrodom a jeho priemernú výšku vypočítal zo 4 posledných príjmov. V ďalšom poukázal na to, že v období, za ktoré navrhovateľka požadovala príspevok na výživu, dosahovala príjem z titulu poberania rodičovského príspevku vo výške

370,- eur a na dorovnanie s príjmom spred dotknutého obdobia chýba suma vo výške približne 300,- eur. Skúmal výdavky navrhovateľky, ako i majetkové pomery odporcu, aby mohol ustáliť, v akom rozsahu je potrebné priznať navrhovateľke žiadaný príspevok. Súd uznal mesačné výdavky navrhovateľky cca 490,- eur. Zobral do úvahy príjem v posudzovanom období vo výške 370,- eur mesačne, ktorý odpočítal od sumy 490,- eur a výšku príspevku ustálil rozdielom vo výške 120,- eur. V mesiaci január 2021 súd zobral do úvahy výdavok navrhovateľky na bývanie v dome svojich rodičov vo výške 150,- eur, avšak zároveň zvýšený príjem navrhovateľky o sumu 150,- eur v zmysle vykonanej lustrácie v Sociálnej poisťovni za účelom zistenia príjmu navrhovateľky za obdobie december 2020. Z uvedeného považoval za zrejmé, že pokiaľ výdavky navrhovateľky stúpili o 150,- eur, jej príjem sa zároveň o túto sumu zvýšil a zároveň splátku z jedného úverov vo výške 45,- eur už navrhovateľka neplatila z dôvodu jeho splatenia. Zároveň však mala zvýšené výdavky z dôvodu jej zdravotných problémov, ako i v súvislosti so zabezpečením opatery o svojho syna z dôvodu stráženia počas času, ktorý trávi v práci. Zníženie výdavkov navrhovateľky vykompenzovalo sa zvýšenými výdavkami, a preto i za 1/2021 priznal jej príspevok na výživu nevydatej matke v sume 120,- eur. Poukázal, že vzhľadom na to, že odporca nereagoval na výzvu súdu, nepreukázal svoje majetkové pomery súvisiace s vykonávaním jeho podnikateľskej činnosti, nepredložil účtovné závierky, daňové priznania, prípadne iné doklady, z ktorých by vyplývali údaje potrebné pre zhodnotenie jeho schopnosti a možnosti, zastal názor, že je možné použiť analógiu a aplikovať na predmetný prípad ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Súd môže vychádzať z predpokladu, že výška mesačného príjmu odporcu predstavuje 20-násobok životného minima. Zároveň súd vypočítal nedoplatok na plnení z titulu príspevku na výživu nevydatej matke za obdobie od 07/2020 do 01/2021 v sume 840,- eur. Za druhé posudzované obdobie od 01.02.2021 do 03.08.2021 mal preukázané, že navrhovateľka od februára 2021 dosahovala príjem z pracovnej činnosti pre obchodnú spoločnosť Kaufland SR, v.o.s. vo výške 250,- - 300,- eur. Pre túto spoločnosť i naďalej pracuje. Zohľadnil takto dosahovaný príjem navrhovateľky a rodičovský príspevok. Ustálil, že celkový príjem sa pohybuje na úrovni 628,- - 678,- eur. Navrhovateľka pred otehotnením a pôrodom dosahovala približne 670,- eur. Príspevok na výživu nevydatej matke jej za uvedené obdobie nepriznal s tým, že príjem v skúmanom období dosahuje výšku jej príjmu pred otehotnením a pôrodom. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručila odvolanie navrhovateľka i odporca.

3. Navrhovateľka vytýkala nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie veci, nesprávny procesný postup, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkala, že príjem, ktorý dosahovala pred pôrodom a tehotenstvom, si súd osvojil v nesprávnej výške. Výsledkom dokazovania nezodpovedá ani výška poklesu jej príjmu. Súd nesprávne ustálil príjem navrhovateľky za mesiac 06/2019 vo výške 413,78 eur ako príjem za celý jún 2019 napriek tomu, že tento mala za prácu vykonanú do 13.06.2019 a od 14.06.2019 do 30.06.2019 poberala od Sociálnej poisťovne nemocenskú dávku (materské) v sume 446,90 eur. Súd nesprávne vyčíslil výšku relevantného príjmu v sume 672,50 eur ako súčet jej príjmu za mesiace 03/2019 až 06/2019, ktorý vydělil štyrmi napriek tomu, že išlo o príjem za tri a pol mesiaca, čo v porovnaní s príjmom v sume 370,- eur predstavuje pokles príjmu v dôsledku tehotenstva a pôrodu minimálne o 398,60 eur. Nesúhlasí s výškou príspevku v sume 120,- eur z dôvodu, že tento iba v minimálnom rozsahu vyrovnáva jej zníženú životnú úroveň po pôrode v porovnaní s jej pôvodnou životnou úrovňou, zároveň spôsob určenia výšky príspevku ako rozdielu medzi výdavkami a poberaným rodičovským príspevkom je v rozpore s účelom uplatneného nároku. V tejto súvislosti poukázala na judikát R 30/2020 (rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo 185/2018 zo dňa 26.11.2019). Vytýkala nesprávne zistenie príjmu odporcu, keď odporca v tomto konaní uvádzal iné príjmy, ako v konaní o určenie výživného na mal. C. (9P/139/2020). Navrhovateľka vo vyjadrení z 18.12.2020 žiadala prešetriť príjmy odporcu aj od ňou poukazovaných spoločností. Súd ňou navrhované dôkazy nevykonal, neskúmal príjem odporcu z preukázaného predaja nehnuteľnosti v P. F. E.. Zamietnutie nároku za obdobie od 01.02.2021 do 03.08.2021 označila za nespravodlivé, nezákonné. Jej príjem v tomto období v sume 628,- - 678,- eur v porovnaní s jej príjmom pred otehotnením a pôrodom bol znížený o sumu 156,24 eur. Má za to, že u odporcu sú pomery, ktoré mu umožňujú platiť jej kompenzačný príspevok aj v tomto období. Považovala by za extrémne nespravodlivé, ak by z jej vyššieho úsilia spojeného s vyššími výdavkami, ktoré má na zabezpečenie starostlivosti o dieťa a jej základných potrieb, profitoval odporca tým, že je fakticky „oslobodený“ od jeho spoluzodpovednosti za jej zníženú životnú úroveň v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Žiadala preto rozsudok prvoinštančného súdu zmeniť, jej návrhu v celom

rozsahu vyhovieť, prípadne rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Odporca v odvolaní proti rozsudku okresného súdu vytýkal, že i napriek tomu, že konanie o určenie príspevku nevydatej matky je nesporovým konaním, v ktorom súd obligatórne vyhľadáva dôkazy, skúma aj bez návrhu účastníkov všetky okolnosti dôležité pre riadne zistenie skutkového stavu za účelom objektívneho rozhodnutia vo veci, súd takto nepostupoval, zarátal mu sumu 500,- eur za brigádnú činnosť. Príjem z tejto činnosti nijako nedeclaroval ani nepreukázal, že by bol vznikal na pravidelnej mesačnej báze. Počas pandemickej situácie nebolo možné vykonávať akékoľvek brigády. Súd bagatelizoval vznik tohto príjmu, pripočítal ho ako mesačný fix, ktorý v skutočnosti videl možno raz. Jeho príjem nemôže mesačne predstavovať 1.060,- eur, ale maximálne 560,- - 660,- eur. Poukázal, že obchodná spoločnosť LIVEONLINE, s.r.o. sa nachádza dlhodobo v nepriaznivej finančnej situácii. Pokiaľ by spoločnosť produkovala zisk nielen obrat, nebol nútený sa zamestnať, aby mal z čoho žiť. Ďalej namietol, že pri tak vysokej sume vyčísleného nedoplatku mu nebol poskytnutý splátkový kalendár. Riadne a včas si platí vyživovaciu povinnosť na maloletého vo výške 230,- eur mesačne. Nie je chodiaci bankomat a spermobanka, ako si predstavuje navrhovateľka. Jeho výdavky sú nájom predstavuje 200,- eur mesačne, splátka úveru 239,- eur, strava 200,- eur, čo predstavuje mesačne 669,- eur. Jeho príjem ako deklaroval zo zamestnaneckého pomeru je 500,- eur, zo spoločnosti je 59,76 eur, občasná brigáda nie každý mesiac 100,- eur. Žiadal rozsudok prvoinštančného súdu zmeniť, návrh navrhovateľky zamietnuť.

5. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu poprela ním tvrdené skutočnosti ohľadne ním dosahovaného príjmu. Súd podľa nej dostatočne zdôvodnil ním ustálený príjem minimálne v sume 1.060,- eur. Sám odporca svojim konaním sa všemocne usiloval o to, aby zmaril súdu zisťovanie jeho pomerov, skutkového základu pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Uvádzal protirečivé tvrdenia, klamal, zavádzal. Jednak má príjmy z podnikania v spoločnosti LIVEONLINE, s.r.o., v ktorej je jediným zakladateľom a konateľom. Aktívne sa podieľa na podnikaní spoločnosti Hauptvogel & Maroni, s.r.o., so sídlom v Žiline, ktorej konateľkou je jeho sestra. Okrem toho má zárobkovú činnosť, ktorú vykonáva pre reklamnú agentúru Eunica Media, s.r.o., so sídlom v Žiline, kde dlho pracoval aj v minulosti a aj od prepravnej spoločnosti exT, s.r.o., Žilina. Súd prvej inštancie neskúmal takto dosahované príjmy odporcu. Zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65, § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnutý rozsudok postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd nevykonan vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vyvodil nesprávny právny záver a vec nesprávne právne posúdil.

8. Za podstatné odvolací súd považoval, že na rozdiel od výživného pre dieťa, účelom príspevku na výživu nevydatej matke nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky pred tehotenstvom a po pôrode. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca dieťaťa pri určení výšky tohto príspevku je potrebné skúmať v rozsahu jeho spôsobilosti vyrovnať túto zníženú životnú úroveň matky. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorou je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu na jej výživu. Vyživovacia povinnosť je teda časovo obmedzená na dva roky. Jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát v dôsledku tehotenstva príjmy. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo značí, že výživné by malo vyrovnať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky.

9. Súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného, potencialitu príjmov, súlad s dobrými

mravmi). Majetkové pomery povinného sa skúmajú len do tej miery, či je povinný schopný takýto kompenzačný príspevok na výživu matke dieťaťa platiť.

10. Na priznanie príspevku sa nevyžaduje odkázanosť ženy - matky na jeho priznanie, lebo zo zákona sa splnenie tejto podmienky nevyžaduje. Odkázanosť matky vyplýva už z jej ťarchavosti a zo zdravotného stavu po pôrode, a to, že tieto stavy ovplyvňujú - znemožňujú jej zárobkové možnosti. Cieľom tohto ustanovenia nie je nevyhnutné zabezpečenie matky dieťaťa v tehotenstve a po pôrode. Toto nutné zabezpečenie sa vo väčšine prípadov poskytuje z prostriedkov nemocenského poistenia alebo sociálneho zabezpečenia a vyjadruje snahu, aby sa otec dieťaťa aspoň čiastočne podieľal na starostlivosti o ženu, ktorej sa narodilo jeho dieťa.

11. V ďalšom konaní bude preto súd skúmať nielen rozdiel príjmu, ktorý dosahovala navrhovateľka pred tehotenstvom a pôrodom s nemocenskými a sociálnymi dávkami, ktoré poberá po tomto období, ale i výšku zvýšených nákladov, ktoré v tejto súvislosti vznikali. Podľa výšky týchto odôvodnených nákladov určí, aká výška príspevku je primeraná zárobkovým pomerom a majetkovým možnostiam odporcu. Za dôvodnú odvolací súd považoval námietku navrhovateľky o tom, že súd nesprávne vydell príjem navrhovateľky pred tehotenstvom a pôrodom štyrmi i napriek tomu, že tento príjem dosahovala iba za obdobie tri a pol mesiaca. Taktiež mal za to, že nemohol zamietnuť návrh navrhovateľky za obdobie od 01.02.2021 do 01.08.2021 z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí, nakoľko nepriznať nárok navrhovateľke by bolo možné iba v tom prípade, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, lebo by to majetkové pomery odporcu nedovoľovali. Nemožno sankcionovať nepriznaním príspevku navrhovateľku za to, že zvýšeným úsilím sa sama snaží o dorovnanie životnej úrovne dosahovanej pred tehotenstvom a pôrodom. Za týmto účelom bude tiež potrebné doplniť dokazovanie o zistenie príjmu odporcu v zmysle procesných návrhov navrhovateľky.

11. Prvoinštančný súd totiž napriek tomu, že dokazovanie nevykonal v zmysle požiadaviek navrhovateľky, zamietnutie návrhu na dokazovanie nezdôvodnil a napriek tomu, že sám uviedol aplikáciu ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, pri ustálení príjmu odporcu tento napokon obmedzil sumou 1.060,- eur.

12. Vo väzbe na uvedené odvolaciu súdu neostávalo, než rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní prvoinštančný súd nárok navrhovateľky posúdi v zmysle intencií zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, aktuálnej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, doplní dokazovanie o zistenie príjmu odporcu. Zároveň však odvolací súd dáva do pozornosti, že pre priznanie príspevku podľa § 74 a nasl. Zákona o rodine postačuje spôsobilosť odporcu ako otca dieťaťa takýto príspevok matke poskytnúť.

8. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)